

STANOVISKO RADY

ze dne 18. ledna 2005

k aktualizovanému konvergenčnímu programu České republiky na období let 2004 – 2007

(2005/C 79/02)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik (¹), a zejména na čl. 9 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Komise,

po konzultaci s Hospodářským a finančním výborem,

VYDALA TOTO STANOVISKO:

Dne 18. ledna 2005 Rada přezkoumala aktualizovaný konvergenční program České republiky, který se týká období let 2004 až 2007. Tento program v zásadě splňuje požadavky stanovené pro údaje v „souboru pravidel platných pro obsah a formu programů stability a konvergenčních programů“. I přes revizi údajů, která byla po předložení této aktualizace poskytnuta, není zejména podíl výdajů a příjmů plně konsolidovaný v souladu se statistickými normami podle ESA95. Česká republika se proto vybízí, aby zajistila soulad s požadavky kladenými na údaje.

Program obsahuje různé scénáře makroekonomických a rozpočtových výhledů: „základní“ scénář, „optimistický“ scénář a „pesimistický“ scénář. „Základní“ scénář je považován za referenční scénář pro posuzování rozpočtových výhledů, protože odráží hodnověrné předpoklady růstu. Podle tohoto scénáře se očekává reálný růst HDP ve výši 3,8 % v roce 2004. Předpokládá se, že v roce 2005 reálný růst HDP dosáhne 3,6 %, že se následně bude mírně zvyšovat a v roce 2007 dosáhne 3,8 %. Předpovědi míry inflace uvedené v programu se jeví jako realistické.

Dne 5. července 2004 Rada rozhodla, že Česká republika vykazuje nadměrný schodek, a doporučila, aby do roku 2008 došlo k nápravě této situace.

Cílem programu je snížit schodek z 5,2 % HDP v roce 2004 (včetně jednorázových výdajů ve výši asi 1,2 % HDP) pod referenční hodnotu 3 % HDP v roce 2008 v souladu s doporučením Rady uvedeném v čl. 104 odst. 7. Ve srovnání s konvergenčním programem z května roku 2004 nenastala žádná změna cílových hodnot schodku na období let 2005 – 2007, přestože růst HDP byl upraven směrem nahoru a rozpočtový výsledek za rok 2004 (bez jednorázových výdajů) je lepší než se očekávalo. Cílem programu je snížit schodek veřejných financí o 1,9 procentního bodu v rozmezí let 2004 až 2007 a ve stejném období snížit primární schodek o 2,3 procentního bodu. Tato úprava má probíhat postupně, asi ve výši 0,5 % HDP ročně, s výjimkou roku 2006, kdy se plánuje zlepšení schodku o téměř 1 % HDP. V průběhu programu mají poklesnout jak příjmy, tak i výdaje (vyjádřené v procentech HDP), přičemž se očekává, že jedinou výdajovou položkou, která se zvýší, budou veřejné investice, a to ze 4,2 % HDP v roce 2003 na 4,6 % HDP v roce 2007, což značně přesahuje průměr EU (2,4 % HDP v roce 2004).

Rizika pro rozpočtové předpovědi obsažené v programu se jeví jako víceméně vyvážená. Na jedné straně z makroekonomického scénáře vyplývá, že příjmy by oproti očekávání mohly být vyšší a že výdaje by oproti rozpočtu mohly být nižší. Kromě toho se zdá, že další rizika pro rozpočtové cíle týkající se státních záruk a převzetí dluhů jsou omezená. Na druhé straně je ještě nutné schválit výrazné snížení výdajů, zejména pokud jde o veřejnou spotřebu, aby byly dodrženy výdajové stropy v letech 2006 a 2007. Dodržení výdajových stropů je také ohroženo určitým rizikem v souvislosti s příštími řádnými parlamentními volbami plánovanými na červen roku 2006. Vzhledem k tomuto hodnocení rizik se rozpočtová strategie uvedená v programu jeví jako postačující ke snížení schodku pod 3 % HDP do roku 2008, jak je v programu stanoveno.

(¹) Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

Odhaduje se, že míra zadlužení dosáhla 38,6 % HDP v roce 2004, což je značně pod referenční hodnotou 60 % HDP stanovenou ve Smlouvě. Program předpokládá, že se míra zadlužení v průběhu programu zvýší o 1,4 procentního bodu.

Pokud jde o dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, zdá se, že Česká republika je vážně ohrožena z důvodu velmi vysokých rozpočtových nákladů souvisejících se stárnutím obyvatelstva. Zejména je třeba, aby strategie fiskální konsolidace uvedená v programu byla doplněna o další reformy, které by snížily rizika pro dlouhodobou udržitelnost v důsledku předpokládaného nárůstu výdajů na důchody a zdravotnictví.

Hospodářské politiky uvedené v aktualizaci jsou zčásti v souladu s obecnými zásadami hospodářské politiky stanovenými pro jednotlivé země v oblasti veřejných financí. Na jedné straně je program v souladu se snižováním schodku veřejných financí, které doporučila Rada a které je založeno na právně závazných střednědobých výdajových stropích. Na druhé straně se ukazuje, že provádění doporučeného snížení mzdových nákladů ústřední vlády plánovaného v květnovém konvergenčním programu je obtížné a opatření na kontrolu schodků a zadlužení krajů a obcí by nemusela být dostačující. Kromě toho program nenavrhuje žádné konkrétní kroky k zabezpečení dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí, zejména provedením důchodové reformy a reformy zdravotnictví.

Vzhledem k výše uvedenému hodnocení a s přihlédnutím k doporučením Rady podle čl. 104 odst. 7 se České republice doporučuje, aby nadrozpočtové příjmy použila ke snížení schodku a aby přísně dodržovala střednědobé výdajové stropy pro ústřední vládu, které se stanou právně závaznými od roku 2006. Dále se Česká republika vybízí, aby urychlila důchodovou reformu a provedla reformu zdravotnictví pro zlepšení dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí.

Srovnání klíčových makroekonomických a rozpočtových výhledů

		2004	2005	2006	2007
Reálný HDP (% změna)	KP prosinec 2004	3,8	3,6	3,7	3,8
	KOM podzim 2004	3,8	3,8	4,0	neuv.
	KP květen 2004	2,8	3,1	3,3	3,5
Inflace vyjádřená harmonizovaným indexem spotřebitel- ských cen (HISC) (%)	KP prosinec 2004	2,7	3,2	2,6	2,2
	KOM podzim 2004	2,8	3,1	2,9	neuv.
	KP květen 2004	2,8	2,6	2,2	2,2
Saldo veřejných financí (% HDP)	KP prosinec 2004	- 5,2	- 4,7	- 3,8	- 3,3
	KOM podzim 2004	- 4,8 ⁽¹⁾	- 4,7	- 4,3	neuv.
	KP květen 2004	- 5,3	- 4,7	- 3,8	- 3,3
Primární saldo (% HDP)	KP prosinec 2004	- 4,0	- 3,3	- 2,3	- 1,7
	KOM podzim 2004	- 3,6 ⁽¹⁾	- 3,3	- 2,9	neuv.
	KP květen 2004	- 4,1	- 3,4	- 2,4	- 1,7
Hrubý státní dluh (% HDP)	KP prosinec 2004	38,6	38,3	39,2	40,0
	KOM podzim 2004	37,8 ⁽¹⁾	39,4	40,6	neuv.
	KP květen 2004	38,4	39,7	41,0	41,7

⁽¹⁾ Prognóza útvarů Komise na rok 2004 nezahrnovala udělené státní záruky ve výši 0,8 % HDP.

Zdroje:

Konvergenční program (KP); Ekonomické prognózy útvarů Komise (KOM)